

požitků st-lových, a ježto konečně zásadní povinnost vrácení přeplatků není vůbec na sporu a není ani opačného ustanovení zákona, které by nedovolovalo požadovati splacení přeplatku v jedné částce, nemohl nss shledati žádné nezákonnosti v tom, že žal. úřad vyzval st-le, aby přeplatek vrátil najednou do 30 dnů. — — —

Č. 12.706.

Pojišťovací právo. — Řízení správní: I. Pro solidární ručební povinnost manžela podnikatele za příspěvky dlužné podnikatelem (§ 21 odst. 1 min. nař. č. 4790/1917) jsou rozhodné předpisy platné na území sídla podniku. — II. Jestliže rozhodnutí zem. úřadu vydané o odvolání z výměru zem. úřadovny pro dělnické pojištění na Slovensku podle § 157 zák. čl. XIX:1907 ve znění § 24 vlád. nař. č. 199/1922 Sb., proti němuž bylo podáno odvolání k min., bylo zrušeno pro nesprávné právní poučení, nemůže zem. úřad, vydávaje nové rozhodnutí, přihlídnouti k námitkám, jež byly vzneseny ve zmíněném odvolání k ministerstvu. — III. Ručební závazek manželky podle § 21 min. nař. č. 4790/1917 za úraz. příspěvky předepsané jejímu manželovi se promlčuje po pěti letech od doby, kdy byly manželovi vyměřeny.

(Nález z 29. prosince 1936 č. 17.383/36.)

P r e j u d i k a t u r a: ad I. Boh. A 9353/31, ad III. Boh. A 11.382/34.

V ě c: Františka L. v Bystřici pod Hostýnem proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 19. září 1933 o ručení za úrazové příspěvky.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Záručním platebním výměrem z 2. listopadu 1929 zem. úřadovna pro dělnické pojištění na Slovensku v Bratislavě vyslovila podle § 21 min. nař. č. 4790/1917, že st-lka je solidárně zavázána za dlužné úrazové příspěvky, které byly předepsány jejímu manželu Arnoštu L. z podniku dřevní manipulace za roky 1923 až 1925. —

Nař. rozhodnutím žal. úřad námitky, které st-lka uplatnila — — v odvolání z 11. ledna 1930, zamítl jako bezdůvodné vysloviv k námitce promlčení toto: Jde o nedoplatky za roky 1923 až 1925. Za tyto roky byly příspěvky předepsány manželovi odvolatelčinu základním výměrem expedovaným 9. července 1926, tedy podle § 46 úraz. zákona včas. Záruční výměr není aktem předpisujícím příspěvky, nýbrž především deklaruje ručební závazek za příspěvky zpravidla už předepsané hlavnímu dlužníku, jak tomu je také v daném případě. Odvolatelka by mohla jediné namítati, že je promlčeno právo vymáhací, ale ani tato námitka by v daném případě neobstála, neboť napadený (záruční) výměr byl doručen 4. ledna 1930, tedy ještě během promlčecí lhůty, která činí pět roků, počítajíc od předepsání příspěvků. V § 21 min. nař. č. 4790/1917 se stanoví solidární ručení manželky za úraz. pojistné příspěvky manžela-podnikatele, je-li splněn předpoklad manželského spolužití. Tento předpoklad v daném případě není sporný. Jinak ručební závazek manželky není vázán na žádné další předpoklady a je proto bez významu okolnost, zda odvola-

telka byla nějak zúčastněna na podniku manželově a zda z tohoto podniku měla nějaký majetkový prospěch. —

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvažoval nss takto:

Stížnost dovozuje nejprve, že st-lka bydlí v Bystřici na Moravě a že proto nutno sporný případ posuzovati podle zákonů jejího bydliště, t. j. podle zákona z 28. prosince 1887 č. 1 ex 1888 ř. z., který nezná ručení manželky za úrazové příspěvky. Pojišťovna a zem. úřad v Bratislavě nebyly prý tudíž příslušné a úroky se promlčely podle předpisu § 1480 obč. zákona. Námitka ta sice byla vznesena teprve v prvním dodatku k námitkám z 12. února 1930 a v odvolání k min., avšak nss musil k ní přihlédnouti z úřední povinnosti, shledal ji však bezdůvodnou, a to z důvodů, uvedených v nálezu Boh. A 9353/31, v němž vyslovil právní názor, že pro solidární ručební povinnost manžela za úrazové příspěvky dluhované podnikatelem (§ 21 odst. 1 min. nař. č. 4790/1917) jsou rozhodné předpisy platné na území sídla podniku. Na tomto názoru setrvává nss i v tomto případě a odkazuje na jeho odůvodnění, obsažené v uvedeném nálezu (§ 44 jedn. řádu). Že podnik manželův má sídlo na Slovensku, st-lka nepopírá. — — —

St-lka dovozuje dále, že zem. úřad nebyl oprávněn bez návrhu stran vydati rozhodnutí nové pro st-lku daleko nepříznivější, nýbrž že měl min. odvolání z 23. června 1933 buď zamítnouti nebo mu vyhověti, a vytýká, že se úřad nezabýval námitkami obsaženými v tomto odvolání. Ani tu nelze stížnosti přisvědčiti.

Rozhodnutí zem. úřadu z 2. června 1933 bylo konečné (srovn. Boh. A 10.638/33), poučení k němu připojené bylo nesprávné, odvolání proti němu podané bylo nepřipustné a zem. úřad nebyl příslušný o něm věcně rozhodovat. Byl jen povinen učiniti opatření, aby se st-lce dostalo správného poučení o oprávněm prostředku. To učinil úřad tím způsobem, že vydal nař. rozhodnutí, které obsahuje správné poučení, a jehož obsah jest jinak úplně shodný s rozhodnutím z 2. června 1933. Je tedy v rozporu se spisy také tvrzení stížnosti, že nař. rozhodnutí je pro st-lku daleko nepříznivější než rozhodnutí původní. Ježto odvolání podané k min. bylo nepřipustné, neměla st-lka nárok na to, aby bylo věcně vyřízeno, neboť z nesprávného poučení připojeného k původnímu rozhodnutí zem. úřadu z 2. června 1933 nemohla nabýti žádných procesních možností, kterých by neměla, kdyby poučení bylo bývalo správné. Poněvadž žal. úřad právem nerozhodl o námitkách obsažených v odvolání podaném k min., nemohl ani nss přihlédnouti (§§ 5 a 6 zákona o ss) k těmto námitkám, které byly vzneseny teprve v uvedeném odvolání. —

V nař. rozhodnutí vyslovil žal. úřad, že nárok na pojistné za léta 1923 až 1925 není promlčen, protože pojistné bylo Arnoštu L. předepsáno základním výměrem (t. j. platebním výměrem ze 7. července 1926), který byl expedován 9. července 1926, tedy včas podle § 46 zák. čl. XIX:1907, a dodal, že ve výkaze přiloženém k záručnímu výměru byl jen omylem uveden také rok 1922. Vyslovil dále, že ani vymáhací právo nebylo promlčeno, poněvadž záruční výměr byl st-lce doručen 4. ledna 1930, tedy ještě během p ě t i l e t ě l h ů t y promlčecí, počítané od předepsání příspěvků. Proti tomu namítá st-lka, že její ručební závazek se

promlčel uplynutím tří let, počínajíc ode dne vzniku tohoto závazku, t. j. nejpozději od 6. července 1926, že však záruční výměr jí byl doručen teprve 4. ledna 1930. Námitka tato není důvodná.

V nálezu Boh. A 11.382/34 vyslovil nss právní názor, že ručební závazek manželky za úrazové příspěvky (§ 21 min. nař. č. 4790/1917) se promlčuje teprve uplynutím pěti let od doby, kdy byly příspěvky vyměřeny manželovi. Na tomto názoru setrvává nss i v tomto případě a odkazuje na jeho odůvodnění, obsažené v cit. nálezu. Pojistně příspěvky byly Arnoštu L. vyměřeny platebním výměrem ze 7. července 1926, který byl vypraven 9. července 1926. Záruční výměr doručený st-lce dne 4. ledna 1930 byl tedy doručen ještě během pětileté lhůty promlčecí. — —

Č. 12.707.

Rybářství: * Okolnost, že žadatel (mlynář žádající o vydání rybářského lístku) lovil ryby v části povodí, pro něž celé byly dosud vydávány rybářské lístky protistraně (obci), nestačí odůvodnit — vzhledem k ustanovení § 10 zákona č. 22/1885 z. z. čes. ve znění zákona č. 30/1891 z. z. čes. a vyhlášky místodržitelství č. 34/1913 z. z. čes. — držbu práva rybolovu se strany žadatele, dělo-li se lovení ryb jím bez rybářského lístku.

(Nález z 30. prosince 1936 č. 12.338/36.)

Prejudikatura: Boh. A 11.441/34.

Věc: Ladislav N. v Městské Habrově (adv. Dr. Karel Langer z Prahy) proti rozh. zem. úřadu v Praze z 12. května 1933 o právu rybolovu.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Okr. úřad v Rychnově n. Kn. výměrem z 29. září 1932 nevyhověl st-lově žádosti za vydání rybářského lístku v mlýnském náhoně č. k. 2080 a č. k. 2082 v kat. obci Rychnově n. Kn.

Žal. úřad nař. rozhodnutím nevyhověl odvolání podanému st-lem proti uvedenému výměru a napadený výměr potvrdil z těchto důvodů: Pro právo výkonu rybolovu je lhotejnou otázka, komu přísluší vlastnictví parcely, rozhodno je pouze, kdo nepopřeně právo rybolovu vykonával. Třeba náhon sám byl ve vlastnictví st-le jako majitele tohoto vodního díla, neplyne ještě z toho, že jde o vodu soukromou, nýbrž voda náhonem protékající zůstává i nadále součástí veřejného toku (potoka Javornického a řeky Kněžny), z kterého přitéká a do kterého se i vrací. I kdyby však tato voda byla soukromou vodou st-lovou (což by musilo býti prokázáno), neměl by st-l proto práva přivlastňovati si ryby v náhoně zadržené, poněvadž právo rybářské je zcela samostatným, od práva vodního odlišným a na tomto nezávislým právem soukromým, které opravňuje k výhradné okupaci ryb ve vodě, na kterou se právo to místně vztahuje. Podle § 10 zákona z 9. října 1883 č. 22 z. z. ai 1885 (ve znění zákona ze 7. května 1891 č. 30 z. z. a místodrž. vyhlášky z 23. června 1913 č. 34 z. z.) nikdo nesmí ryby lovit, kdož není opatřen »lístkem rybářským«, dosvědčujícím, že jest oprávněn lovit ve vodě, jíž se týče. Provádění rybolovu bez lístku rybářského je proto pokládáno za